

הכשרת טחנות קמח לפסח

כללי

1. תהליך ניקוי הטחנה יחל כ- 3 שבועות לפני תחילת הטחינה ויבוצע לאט ובמתינות ע"י שפשוף באמצעות מברשות ברזל, מברשות שיער, מטאטאי כביש, סמרטוטים חדשים ונקיים, אקדח לחץ אויר.
2. בכל מקרה **לא יעשה** שימוש במים ללא שום יוצא מהכלל **בתוך** בניני טחנת הקמח.
3. הניקיון יבוצע בהדרגה מהקומות העליונות כלפי מטה לכוון הקומות התחתונות, וזאת ע"מ לוודא שהאזורים הנקיים כבר, לא יתלכלכו שנית.
4. שימוש בלחץ אוויר עבור הניקיון יבוצע אך ורק במערכת אוויר הכוללת פילטר אוויר לייבוש האוויר מלחות וממים.
5. **כל החלפים בטחנה המוגדרים כחמץ יוחלפו בחדשים לקראת טחינת הפסח ויסומנו ללא יוצא מהכלל בסימן, שהם שייכים לשימוש פסח בלבד.**
6. כל החלפים שהוגדרו כחמץ והוחלפו בטחנה לקראת טחינת הפסח יינעלו ע"י המשגיח במחסן מיוחד עד גמר טחינת הפסח.
7. לאחר גמר טחינת הפסח יוחלפו כל החלפים הכשרים לפסח בחלפים של חמץ ויינעלו בידי המשגיח עם פלומבה, המפתחות יופקדו בידי הרב המכשיר והאחראי על טחינת הקמח.

סילו קמח

1. ניקוי הסילו יבוצע באמצעות סנפלינג, תוך שימוש באמצעים הבאים: מברשות ברזל, מטאטאי כביש, מטאטאי שיער, מטאטא מצופה בסמרטוט, לפי הסדר מהקשה אל הרך. כל זאת במגמה להוריד את כל הקמח הדבוק לתקרות ולדפנות הסילו קמח, וכן בחריצים ובפינות החיזוקים כולל שפשוף והורדת הגלוטן הדבוק לדפנות ולתקרות עד לקבלת תוצאה נקיה.
2. כל הנ"ל יעשה בפקוד צמוד של המשגיח ואישור אישי של הרב המכשיר את טחנת הקמח לפסח.
3. סילו קמח מפח גלוי (ברזל) הבנוי בצורה ספיראלית ומחובר חלק אחד למשנהו כדוגמת צינור חשמל שרשורי לא יאושר לשימוש בטחנות קמח המקבלות כשרות לטחינת קמח כשר לפסח זאת כיוון **שלא ניתן לודא שלא ישאר קמח חמץ בחיבורים** מהטחינה שלפני הניקיון לפסח.
4. יושם דגש מיוחד על ניקיון ומירוק הקונוס בתחתית הסילו קמח עד לקבלת התוצאה הרצויה.

מעליות (אלוטורים) ומכונות שינוע חיטה וקמח

1. מעליות כפות (אלוטורים) לקמח יפורקו וירחצו במים **מחוץ לבנין הטחנה**, ואח"כ יורכבו מחדש.
2. כל מכונות שינוע הקמח והחיטה בתוך טחנת הקמח יפורקו וינקו ביסודיות, גם אם הם אינם בשימוש בתקופת טחינת הקמח לפסח.

3. הסל שמתחת או בסוף המעליות או הרדלרים (סוג של מכונת שינוע) ייפתח וייבדק ביסודיות כדי לוודא שלא נשאר בו כל חומר מלפני ההכשרה לפסח.

צינורות לשינוע הקמח והחיטה הרטובה בטחנה

1. צינורות פנאומטיים לקמח, וכן הלא פנאומטיים (דהיינו שנפילת החומר היא ע"י גרביטציה) יפורקו בתחילתם ובסופם וכן בכל נקודות הביקורת ואח"כ תועבר דרכם **פעמיים** מברשת ברזל בגודל יותר גדול מקוטר הצינור, ולאחר מכן יועבר דרכם סמרטוט וכן צינור אוויר שנופח אוויר ללא הפסקה לכל אורך הצינור עד לקבלת צינור נקי.
2. כל התפצלות צינורות, דהיינו: בצורה של "Y" או כל קלפה (מחלק דרך זרימה) תקבל תשומת לב מיוחדת בעת הניקיון לודא ניקיון מקמח חמץ בנקודה זו.

פילטר אוויר וקמח

1. פילטר הקמח ייפתח וינוקה ביסודיות רבה ואחר כך יוחלפו כל השרוולים בפנים בחדשים.
2. כל שרוולי הבד בטחנה יוחלפו לאחר הניקיון בחדשים.
3. השליוזר שמתחת לפילטר קמח יפורק וינוקה ביסודיות.
4. המזין (שפיזור) של הקמח שמתחת לפילטר ייפתח כולל החבקים (בנדים) שמחברים אותו למערכת של החזרת הקמח פילטר לטחינה, והכל ינוקה ביסודיות.

ציקלונים - מפרידי אוויר (שליוזרים)

1. ניקוי הציקלונים יבוצע באופן הבא:
- הפרדה בין הציקלון והשליוזר, חדירה לתוך הציקלון עד למעלה, ניקוי הכל בפנים כולל הצלחת הפנימית ו**מעליה** באמצעים הבאים: מברשות קשות, מברשות רכות, סמרטוטים ובסוף ייעשה ניקוי ע"י לחץ אוויר חזק.
2. אם הציקלון יושב על תושבת זכוכית או פלסטיק, דהיינו שזה נראה כמו צנצנת ללא תחתית שהיא כעין נקודת ביקורת והיא נמצאת בין הציקלון והשליוזר **יש להסירה לגמרי ממקומה** ולרחצה במים **מחוץ לבנין טחנת הקמח**.

3. ניקוי השליוזרים יעשה **בזהירות**, לאט ובמתינות, מכיוון שהם קשים ו**מסוכנים** לניקוי.
4. הצינור שמתחת השליוזר יפורק לגמרי וינוקה בנפרד וכך תתאפשר גישה לניקוי תחתית השליוזר.
5. הרכבת הציקלונים והשליוזרים לאחר ניקויים לא תעשה לפני שהרב האחראי על הטחנה **יבדקם אישית**.

נפות - (פלזניסטרים) למינהם

1. כל הנפות יפורקו **לחלוטין** וינוקו ביסודיות.

2. כל השרוולים העליונים והתחתונים של כל הנפות יוחלפו בחדשים ונקיים לפסח.
3. כל הנפות שבתוך המסגרות של הפלנזיסטרים יוחלפו בחדשים לפסח.
4. נפות רוטוריות (אינטנסיביות) ייפתחו למעלה ולמטה וינוקו היטב ואחר כך יוחלפו הרשתות והשרוולים שלהם בחדשים ונקיים הכשרים לפסח.
5. נפות פארדוקסיות (נפות עומדות) ייפתחו וינוקו ביסודיות כולל פנים הציר שלהם.
6. מכונות ניפוי סובין למיניהם כנ"ל בסעיף הקודם.

חלזונות (שנקות) להעברת קמח

1. כל החלזונות למיניהם ייפתחו וינוקו ביסודיות לכל אורכם.
2. יושם דגש מיוחד על ניקיון החילוץ, בקצוות וכן באם יש מיסב (לאגר) באמצע החילוץ, גם מסביבו.
3. באם קיים בטחנה חילוץ ללא פתח לכל אורכו יש להעביר מעין כדור ספוג גדול לכל ארכו. מתחילתו, תוך כדי הנעתו כמה פעמים עד שלא יצא יותר מהצד השני קמח כלל.
4. רצוי מאוד שבמהלך ניקויי חילוץ ללא פתח, יהא הרב האחראי על הטחנה נוכח בטחנה.
5. יושם דגש מיוחד לניקוי פתח הכניסה והיציאה של הקמח בכל חילוץ שהוא, כולל קונוס השפיכה.

מטחנות (מגרסות) החיטה (וולסים)

1. כיוון שניקוי הוולסים בטחנת הקמח הוא אחד הדברים הקשים ביותר יושם דגש רב על ניקיונם.
2. כל הצינורות שמובילים את החומר לוולסים לטחינה, יפורקו ויורדו לפני הניקיון.
3. כל הכובעים, דהיינו הצנצנות שמעל הוולסים, שאליהם מחוברים הצינורות הנ"ל בסעיף הקודם דינם כנ"ל.
4. כל הוולסים יפורקו לחלוטין עד לגלילים **עד ולא עד בכלל**, מלבד הגלילים יפורקו הכל וינוקה היטב.
5. הסכינים והמברשות שמתחת לגלילים יפורקו וינוקו היטב.
6. מתחת לוולסים יפורקו כל הקונוסים והצינורות שמחוברים אליהם ושמובילים הלאה את החומר.

מערכת הרטבת החיטה

1. כל מערכת הרטבת החיטה תנותק ותפורק מפס הייצור של טחינת הקמח ותיחתם ע"י פלומבה בידי משגיח כשרות של הטחנה בחדר חמץ מיוחד.
2. כל ברזי המים בבניין הטחנה ייסגרו וייחתמו ע"י פלומבה בידי משגיח הכשרות.
3. השנקה (חילוץ) שמוליד את החיטה הרטובה יוחלף בחילוץ חדש כשר לפסח **כולל בית השנקה**.
4. השנקה של חמץ תוסר ממקומה למקום אחר משום מראית עין ותסומן בסימון של חמץ.
5. כאשר קיימת מכונת הרטבה אינטנסיבית, חייבים לפרקה, להזיזה, לבודדה לנעול ולחתום אותה שם.

תאי השהיה (אופרטיבים) לחיטה רטובה

1. לא יעשה שום שימוש בשום אופרטיב בשום צורה שהיא בכל תקופת טחינת הפסח.
2. יש לבנות אופרטיב מיוחד לשימוש לטחינת חיטה יבשה לפסח.
3. לא יעשה שום שימוש במשך כל זמן טחינת החמץ במשך כל השנה באופרטיב הנזכר לעיל.

מכונות ניקוי וניפוי החיטה

1. כל מכונות ניקוי וניפוי החיטה אפילו במצב שלפני הרטבת החיטה יפורקו וינוקו לקראת טחינת הפסח.
2. כל המעברים של החיטה בין לפני ההרטבה ובין לאחריה ינוקו היטב.
3. **בור קבלת החיטה חייב ניקיון יסודי ביותר מכיוון שכל השנה המשאיות עולות עליו עם הגלגלים!!!**

הובלת החיטה מאיחסון לטחנה

1. לכתחילה לא יובילו לטחנת הקמח חיטה בימים גשומים.
2. בדיעבד כאשר הטחנה עומדת עם כמות חיטה הפחותה מטחינה של יום עבודה, יאשר המשגיח באישור לאחר התייעצות עם הרב להוביל חיטה ביום גשום לטחנה, בתנאי שיובילו חיטה בכמות מספקת ליומיים של טחינה, וכמו כן בהתאם לתחזית מזג האוויר של התחנה המטאורולוגית.
3. החיטה תובל **אך ורק** במשאיות שהאמבטיות שלה הם בעלות דלתות קירוי מלמעלה.
4. מעל הדלתות מלמעלה **חייב להיות פרוש ברזנט (שעוונית-שמשונית) גם בימים חמים ושמש!!!**
5. הברזנט הנזכר לעיל **חייב להיות** מצופה גומי או PVC ולא יוטה מכיוון שהיא לא חסינה למים.
6. האמבטיות יהיו מיוחדות **אך ורק** להובלת חיטה או גרעיני תבואה אחרת, בשום מקרה לא יובילו בהן שום תערובת מזון אחרת לחיות או בהמות בין שהיא חמץ ובין אם לא וכן שום דבר אחר.
7. לאחר פריקת החיטה **המשאית לא תעלה ותעמוד עם הצמיגים על הבור קבלת החיטה.**
8. ביום בו הכבישים היו רטובים, בין אם ירד באותו יום גשם ובין אם הרטיבות היתה מיום או יומיים קודם לכן, אזי בשעת פריקת החיטה גם המגיני בוץ של הצמיגים וכן הפגוש האחורי (טומבון) יהיו מחוץ לשטח שמעל הבור קבלת החיטה.

מערך בור קליטה וסילו חיטה

1. לפני קליטת החיטה לטחינת הפסח בטחנת הקמח, בור קבלת החיטה חייב להיות נקי, נקיון מוחלט.
2. מעל לבור קליטת החיטה **חייב להיות גג** באופן שגם המשאית תוכל לעמוד מתחתיו ולהרים את האמבטיה ולשפוך את החיטה לבור, כל זה במודגש חייב להיעשות תחת קורת גג.
3. בשעה שלא מקבלים חיטה בטחנה **חייב** בור קבלת החיטה להיות מכוסה בברזנט ונעול ע"י המשגיח באופן שאי אפשר יהיה לקבל חיטה בלעדיו.
4. מערך הוצאת החיטה מהבור אם ע"י שנקא או רדלר חייב להיות נקי לפני קליטת חיטה לפסח.

5. מעליות כפות (אלוטורים) שינוע חיטה ינוקו לפני קליטת חיטה לפסח.
6. מכוונות ניקוי חיטה במערך איכסון חיטה בסילוסים חייבים להיות נקיים לפני קליטת חיטה לפסח.
7. כל מערך איכסון החיטה דהיינו סילוסים חיטה חייבים להיות מאושרים כנקיים לפני קליטת החיטה.

העמסת הקמח הכשר לפסח

1. כל אזור העמסת הקמח על המשאית יהיה מכוסה בגג באופן שכל המשאית כולה תעמוד תחתיו בשעת העמסת הקמח לתוכה.
2. פתיחת דלתות תא המטען של המשאית יהיו אך ורק מתחת לגג ולא מחוצה לו.
3. העמסת המשאית בקמח תהיה ללא מגע יד אדם בקמח כלל.
4. לפני כל העמסת קמח למשאית, המשאית תנוקה לגמרי מבחוץ ומלמעלה.
5. לאחר העמסת הקמח על המשאית, המשאית תנוקה שוב כנ"ל.
6. כל הדלתות דרכם מועמסת המשאית יחתמו באמצעות פלומבה על ידי המשגיח לאחר העמסתה בקמח.
7. המשאית המובילה את הקמח הכשר לפסח, חייבת לעבור ניקיון והכשרה לפני תחילת ההובלה הראשונה כפי שטחנת הקמח עברה לפני תחילת טחינת הפסח כל זאת באחריות הרב נותן הכשרות.
8. המשאית חייבת להיבדק ע"י רב ולקבל תעודת כשרות לפסח בנפרד מטחנת הקמח.
9. הובלת הקמח הכשר לפסח תיעשה רק ע"י יהודי או לחילופין ע"י אינו יהודי המלווה בתוך המשאית ע"י יהודי.
10. לאחר ניקוי המשאית יש למלאות בכל אחד מתאיה, כשליש מנפח כל תא, בקמח כשר לפסח כדי לשוטפה לאחר הניקיון, ולאחר מכן הקמח ששימש לשטיפה ייפסל לשימוש למצות הכשרות לפסח.
11. כל הובלה של קמח כשר לפסח תהיה אך ורק בליווי תעודת כשרות הרלבנטית למשלוח הזה בלבד ועם כל הפרטים של המשלוח הזה, כפי הוראת הרבנות הראשית לישראל.

טחנת הקמח לאחר ההכשרה לפסח

1. לאחר ניקיון כל טחנת הקמח לפסח, הרב המכשיר יאשר בכתב כי הטחנה כשרה לפסח.
2. הנעת הטחנה לטחינה תיעשה אך ורק ע"י משגיח התחנה.
3. לפני הנעת מכוונות הטחינה, חייב המשגיח לומר **הריני טוחן את החיטים לשם טחינת מצות מצווה**.
4. לאחר שהמשגיח הניע את הטחנה בפעם הראשונה, ה- 35 (שלושים וחמש) טון קמח הראשונים ישמשו לשטיפת כל טחנת הקמח וכן לשטיפת כל הסילוסים של הקמח, וכמו כן אפשר בקמח שטיפה הזה להעשות את השטיפה של המכלית המובילה את קמח למאפיות כנ"ל בסעיף 10 ולאחר מכן הקמח ייפסל לשימוש לצורכי מצות הכשרות לפסח, וימכר כחמץ, ותסופק לרה"ר ההוכחה שכך נעשה.
5. באם המשאית קמח הגיעה להעמסת קמח ללא פלומבה למעלה, המשאית תיפסל ע"י המשגיח ותשלח להכשרה מחדש כנ"ל בסעיף 10.

6. במשך כל תקופת הטחינה של הקמח הכשר לפסח, לא ייטחן ולא ייארז בכל שטח טחנת הקמח, קמח שאינו כשר לפסח.

הובלה

1. הובלת החיטה לטחנה תעשה ע"י חברת הובלה שתתחייב בכתב שלא לבצע הובלות של תערובת או כל הובלה המכילה חמשת מיני דגן מלבד החיטה לטחנה ויוכשרו וינוקו לפני תחילת העבודה לפסח.
2. לפני כל העמסה יבדוק המשגיח בבור הקליטה ובמשאית לאחר פריקה האם ישנם שאריות של תערובת או חומר אחר שאינו מאושר להובלה במשאיות.
3. המשאיות שישמשו להובלה יהיו רמסות המאפשרות לאמבטיות לנוע אחורה עד לבור השפיכה בלי שהמשאית תעמוד מעל הבור וזאת ע"מ שלא להרטיב את הבור.
4. משאיות המשמשות להובלת קמח יוכשרו לפני תחילת הייצור לפסח ויובילו עד הפעילות לפסח אך ורק קמח כשר לפסח.
5. ע"מ לודא זאת תהיה פלומבה על פתח ההזנה של המשאית ופלומבה נוספת על פתח הפריקה, פלומבות אלו יוסרו ע"י המשגיח בלבד פלומבת ההזנה ע"י משגיח טחנת הקמח פלומבת הפריקה ע"י משגיח מאפית המצות.